

Quickscan

Project Hoge Bremberg 33C te Etten-Leur

In het kader van de Wet Natuurbescherming

Tekst, foto's en samenstelling	E.W.A. Michels
Collegiale toetsing	Mw. K.T. Berger
In opdracht van	Momavon BV
Naam opdrachtgever	Dhr. E. Michielsen
Rapportnummer	2020_130116-01_01
Status rapport	concept
Datum oplevering rapport	23 februari 2020
Aantal pagina's	22
Wijze van citeren	Michels, E.W.A., 2020, Quickscan Hoge Bremberg 33C te Etten-Leur. In het kader van de wet Natuurbescherming. Rapport 2020_130116-01_01, Ecodat BV ecologisch adviesbureau, Etten-Leur

Inhoud

1.	Inleiding en samenvatting.....	3
1.1	Inleiding.....	3
1.2	Doel	3
1.3	Samenvatting	3
2.	Beschrijving van het plangebied	4
2.1	Ligging en omgeving	4
2.2	Huidige situatie	4
2.2.1	Bebouwing	4
2.2.2	Groene elementen	4
2.2.3	Ecologische potenties.....	4
2.2.4	Gebiedsbescherming.....	5
3.	Wettelijk kader	7
4.	Werkwijze en onderzoeksinspanning.	9
4.1	Zoogdieren	9
4.2	Vogels	12
4.3	Vaatplanten.....	13
4.4	Reptielen	14
4.5	Amfibieën	15
4.6	Vissen.....	16
4.7	Insecten.....	17
5.	Conclusies en aanbevelingen.....	19
5.1	Potenties.....	19
5.2	Mogelijke effecten.....	19
5.3	Vervolgtraject	19
	Geraadpleegde bronnen	20
	Bijlage 2 Quickscanhulp	21
	Bijlage 2 Fotoweergave	23

1. INLEIDING EN SAMENVATTING

1.1 Inleiding

Momavon BV is voornemens om het kassencomplex aan de Hoge Bremberg 33C uit te breiden. Hiertoe zullen zij aan de westzijde een tweetal sloten dempen, de grond bouwrijp maken en nieuwbouw plegen.

Volgens nationale en internationale regelgeving is het verplicht om, voordat een ingreep plaatsvindt, onderzoek te doen naar het eventueel voorkomen van beschermde flora en fauna.

1.2 Doel

Met behulp van dit onderzoek worden de volgende vragen beantwoord:

- Welke beschermde soorten flora en fauna komen voor in het plangebied?
- Welke functies heeft het plangebied voor de aanwezige beschermde soorten?
- Leidt de ingreep (mogelijk) tot overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wet Natuurbescherming?

1.3 Samenvatting

Op basis van het uitgevoerde onderzoek wordt geconcludeerd dat er mogelijk negatieve effecten op essentiële gebruiksfuncties van het leefgebied van beschermde flora en/of fauna door de geplande werkzaamheden aan de orde zijn. Er is een mogelijkheid dat zich in de sloten van het plangebied de volgende beschermde soorten bevinden: kam-, vinpoot- en/of Alpenwatersalamanders en grote modderkruiper. Deze sloten zouden deel kunnen uitmaken van het biotoop van genoemde soorten. De functionaliteit van het plangebied, zoals omschreven in onderstaande hoofdstukken, kan worden aangetast bij doorgang van de werkzaamheden.

De algemene zorgplicht, als beschreven in de Wet natuurbescherming, Wnb art. 1.11, dient te allen tijde in acht genomen te worden. Of het nu wel of niet om beschermde soorten gaat en of er nu wel of geen ontheffing nodig is of vrijstelling geldt. De zorgplicht houdt in dat eenieder die kan vermoeden dat er een negatief effect op soorten (en individuen) is, maatregelen neemt om deze effecten te voorkomen of te minimaliseren.

2. BESCHRIJVING VAN HET PLANGEBIED

2.1 Ligging en omgeving

De quickscan is ten behoeve van het plangebied Hoge Bremberg 33C te Etten-Leur.

Figuur 1: plangebied in rood met sloten in blauw aangegeven.

2.2 HUIDIGE SITUATIE

2.2.1 BEBOUWING

Er is geen sprake van bebouwing in het plangebied. Wel direct hieraan liggend.

2.2.2 GROENE ELEMENTEN

Het plangebied behelst weilanden en een tweetal sloten (zie figuur 1).

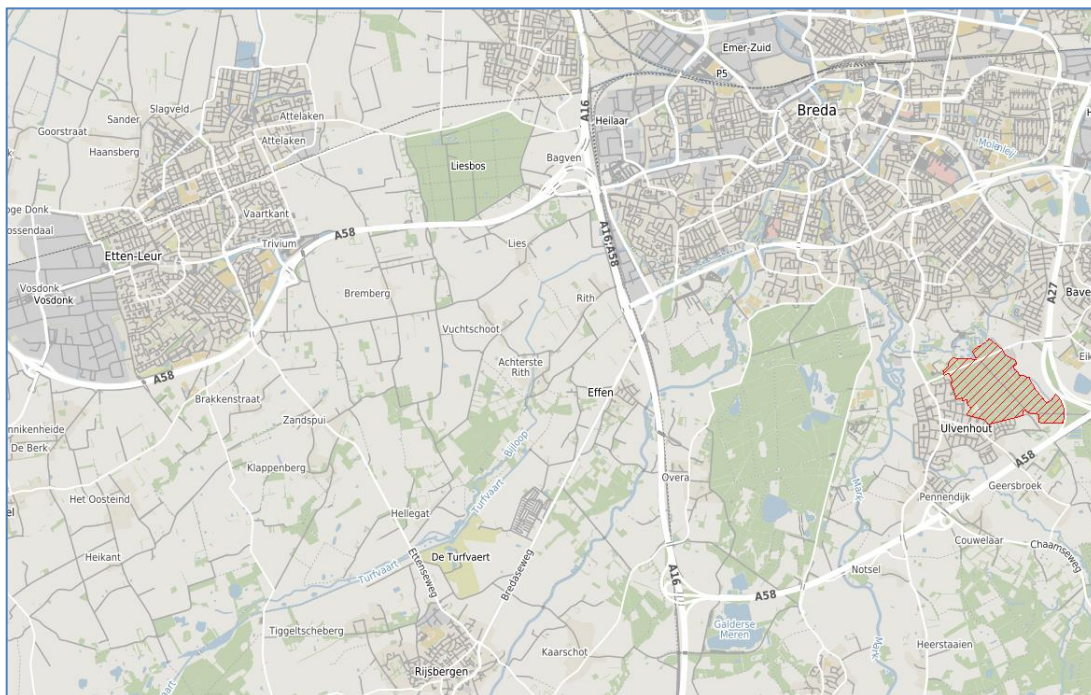
2.2.3 ECOLOGISCHE POTENTIES

Ecologische potenties beperken zich tot zoogdieren en amfibieën.

2.2.4 GEBIEDSBESCHERMING

Europese Natura 2000-gebieden

Het plangebied bevindt zich niet in de directe nabijheid van een gebied dat is aangewezen als Europees Natura 2000-gebied. Eventueel versturende factoren zoals oppervlakteverlies, versnippering, verdroging en verstoring door trilling, licht en geluid zijn met de voorgenomen planontwikkeling niet van toepassing.

Figuur 2: Natura2000 kaart.

Nationaal Natuurnetwerk (NNN, in de wet EHS)

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van het Nationaal Natuurnetwerk, het Natuurnetwerk Brabant, EVZ of een ander gelijkwaardig netwerk. De ligging van gebieden die onderdeel uitmaken van deze netwerken zijn in het figuur hieronder weergegeven. Met de voorgenomen planontwikkeling is er geen sprake van directe vernietiging van deze netwerken. Van negatieve uitstralingseffecten door geluid, licht en verdroging op het Nationaal Natuur Netwerk (dan wel andere netwerken) zal geen sprake zijn.

Figuur 3: NNN-kaart.

3. WETTELIJK KADER

De Wet natuurbescherming bevat de voormalige wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Wet Natuurbescherming. De Wet natuurbescherming beschermt in beginsel soorten.

Activiteiten waarbij schade gedaan wordt aan beschermde dieren of planten zijn verboden, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het “nee, tenzij”-principe). Het is dan ook altijd zaak dat, waar mogelijk, activiteiten zonder schade aan beschermde dieren en planten uitgevoerd worden.

De wet erkent de intrinsieke waarde van in het wild levende diersoorten. In de wet is dan ook een zorgplicht opgenomen: iedereen moet 'voldoende zorg' in acht nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten en hun leefomgeving (dus niet alleen de beschermde).

Via de Wet natuurbescherming (Wnb) is de bescherming van diverse planten en dieren in Nederland vastgelegd. Naast de algemeen geldende zorgplicht voor alle in het wild levende planten en dieren (artikel 1.11 van de Wnb) geldt voor een aantal soorten een aanvullend beschermingsregime. Deze aanvullend beschermde soorten zijn onderverdeeld in drie groepen, namelijk:

- vogels (artikel 3.1, alle soorten uit de Europese Vogelrichtlijn);
- overige strikt beschermde soorten, waaronder soorten uit de Europese Habitatrichtlijn (artikel 3.5, dit betreffen o.a. vleermuizen);
- nationaal beschermde soorten, waaronder soorten uit de Rode Lijst (artikel 3.10).

Het is volgens de Wet natuurbescherming niet toegestaan om (het leefgebied van) beschermde soorten aan te tasten. Dit is vastgelegd middels verbodsbepalingen: activiteiten die schadelijk zijn voor beschermde dier- en plantsoorten zijn verboden.

Vrijstelling binnen provincie Noord-Brabant

Provincies hebben de bevoegdheid om middels een provinciale verordening vrijstelling te verlenen voor nationaal beschermde soorten in het kader van bestendig beheer en onderhoud en ruimtelijke ontwikkeling. In het geval van de provincie Noord-Brabant worden de volgende nationaal beschermde soorten vrijgesteld: bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker, middelste groene kikker, aardmuis, bosmuis, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, gewone bosspitsmuis, haas, huisspitsmuis, konijn, ondergrondse woelmuis, ree, rosse woelmuis, tweekleurige bosspitsmuis, veldmuis, vos en woelrat. Deze soorten worden daarom in voorliggende rapportage buiten beschouwing gelaten.

Voorzorgsmaatregelen

Een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming is veelal te voorkomen door (voorafgaand aan de werkzaamheden) voorzorgsmaatregelen te treffen. Deze voorzorgsmaatregelen zijn gericht op het behoud van de functionaliteit van de groeiplaats van flora en de voortplanting- en/of vaste rust- en verblijfplaats van fauna. Daarnaast voorkomen de voorzorgsmaatregelen de negatieve gevolgen van een activiteit op individuen (o.a. doding en verwonding).

Ontheffingsplicht

Een ontheffingsplicht (artikel 3.3, 3.8 en 3.10 uit de Wnb) is van toepassing als een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming niet kan worden voorkomen door het nemen van voorzorgsmaatregelen. Het is mogelijk om met een goed onderbouwd projectplan een ontheffing aan te vragen bij de desbetreffende provincie (Noord-Brabant). De provincie toetst de aanvraag vervolgens aan drie criteria:

- Dient het planvoornemen in één van de in de wet genoemde belangen (bv. in het belang van de instandhouding van natuurlijke habitats)?
- Is er een andere 'bevredigende' oplossing mogelijk?
- Doet de ontheffing afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort?

Gebiedsbescherming

Via de Wet natuurbescherming is tevens de bescherming van gebieden vastgelegd (voormalige Natuurbeschermingswet 1998). De gebiedsbescherming houdt samengevat in dat een ingreep, in of nabij Natura 2000-gebieden, geen dusdanig negatieve effecten op de kwalificerende habitats en/of soorten mag hebben dat deze zich op de lange termijn niet kunnen handhaven. Voor projecten die een (significant) negatief effect kunnen hebben op de instandhoudingsdoelen van het betreffende Natura 2000-gebied is een vergunningaanvraag noodzakelijk. Naast de bescherming van Natura 2000-gebieden via de Wet natuurbescherming kunnen gebieden via de ruimtelijke kaders beschermd worden middels het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen was dit de EHS).

4. WERKWIJZE EN ONDERZOEKSINSPANNING.

Om de aanwezigheid van beschermde flora en fauna in of rondom het plangebied vast te kunnen stellen is een bureaustudie en een verkennend veldbezoek uitgevoerd. De bureaustudie bestaat uit het raadplegen van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). Aanvullend hierop zijn, als daar aanleiding voor was, verspreidingsatlassen, internetbronnen en de op internet vrij verkrijgbare verspreidingsgegevens geraadpleegd. Ter verificatie van en als aanvulling op de bureaustudie is door Ecodat vervolgens een veldbezoek uitgevoerd op 2 januari 2020. Soortgerichte inventarisaties en tellingen van afzonderlijke dier- en plantensoorten waren geen onderdeel van het veldbezoek; wel zijn toevallige waarnemingen van soorten of verblijfplaatsen genoteerd. Daarnaast werd een habitatscan uitgevoerd. De inventarisatie is niet vlakdekkend en slechts indicatief, maar is voor deze fase voldoende gedetailleerd.

Op basis van kennis van de biotoopeisen van beschermde soorten, het veldbezoek en de resultaten van de bureaustudie is bepaald of beschermde soorten leefgebied kunnen vinden in en nabij het plangebied. Aan de hand van de geplande werkzaamheden en de verstoring gevoeligheid van soorten is vervolgens bepaald of negatieve effecten kunnen optreden, en of er sprake is van een overtreding van de Wnb.

4.1 ZOOGDIEREN

Bureaustudie

In de Quickscanhulp worden alle soorten uit categorie 1 en 2 benoemd, dus ook de soorten waarvoor door de provincie Noord-Brabant vrijstelling is verleend. Deze soorten waarvoor vrijstelling is verleend betreffen onder andere de bosmuis, dwergmuis, egel, haas, huisspitsmuis, konijn, ree en vos. Volgens de Quickscanhulp komen de volgende soorten voor op korte afstand van het plangebied waarvoor geen provinciale vrijstelling is verleend:

- Bunzing
- Eekhoorn
- Hermelijn
- Steenmarter
- Wezel
- Baardvleermuis
- Bosvleermuis
- Franjestraat
- Gewone dwergvleermuis
- Gewone grootoorvleermuis
- Grijs grootoorvleermuis
- Kleine dwergvleermuis
- Laatvlieger
- Meervleermuis
- Rosse vleermuis
- Ruige dwergvleermuis
- Watervleermuis

Voor alle soorten geldt dat zij binnen een afstand van 1 tot 5 km (vleermuizen tot 10 km) waargenomen zijn.

Veldwerk

Gedurende het veldbezoek is grondig gezocht naar sporen zoals uitwerpselen en vraatsporen, afgebeten veren of loopsporen van bijvoorbeeld marterachtigen. Deze zijn niet aangetroffen. Toch valt hieruit niet te concluderen dat er geen gebruik gemaakt wordt van het plangebied door de steenmarter. Gelet op het feit dat het plangebied uit slechts een loods bestaat en er amper geschikt habitat voor de meeste marterachtigen is, kunnen deze, met uitzondering van de steenmarter, uitgesloten worden.

Daarnaast wordt verwacht dat enkele soorten waarvoor door de provincie Noord-Brabant vrijstelling is verleend (zoals egel, haas, konijn en aantal muizensoorten) in het plangebied aanwezig zijn.

MARTERACHTIGEN:

Buzing, hermelijn, steenmarter en wezel komen voor in het NDFF, toch hebben we geen sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van deze soorten. Het leefgebied van kleine marterachtigen hangt zeer sterk samen met de aanwezigheid van voldoende prooidieren en dekking (Murphy & Dowding, 1994; Alterio 1998). Over het algemeen hebben ze voorkeur voor kleinschalige, structuurrijke, extensief beheerde, agrarische cultuurlandschappen met voldoende verbindende lijnvormige landschapselementen, dekking en de aanwezigheid van verblijfplaatsen en prooidieren (Criel, 1990; Klemola, et al., 1999; Červinka, et al., 2013; Magrini, et al., 2009; Rozema et al. 2017; Twisk, et al., 2010).

Bunzing (*Mustela putorius*)

De bunzing leeft vooral in vochtige landschappen en soms ook in open bossen. Ook in dorpen en buitenwijken van steden komt de bunzing voor. Het plangebied bestaat uit grasland en sloten. Derhalve kan gezegd worden dat de locatie geen deel uitmaakt van essentieel leefgebied.

Hermelijn (*Mustela erminea*)

De hermelijn komt nauwelijks voor in uitgestrekte bossen en heeft net als de bunzing een voorkeur voor gevarieerde natte terreinen met oppervlakte water. Hermelijn komt slechts incidenteel voor op erven en aan randen van de bebouwde kom. Het plangebied bestaat uit grasland en sloten. Derhalve kan gezegd worden dat de locatie geen deel uitmaakt van essentieel leefgebied.

Steenmarter (*Martes foina*)

De steenmarter komt vooral voor in parklandschap, maar ook in volkomen bosloze gebieden, steengroeven en op rotsige hellingen. Hij is vooral te vinden in de nabijheid van dorpen en boerderijen en tegenwoordig zelfs in grote steden (de steenmarter is een 'cultuurvolger'). Hij heeft een voorkeur voor gebieden met kleinschalige landbouw, met oude schuren, heggen en geriefhoutbosjes. Daarbij is de aanwezigheid van elementen zoals groenstroken, heggen, bosjes, greppels en bermen van belang, omdat de steenmarter daar zijn voedsel zoekt. Het plangebied bestaat uit grasland en sloten. Derhalve kan gezegd worden dat de locatie geen deel uitmaakt van essentieel leefgebied.

Wezel (*Mustela nivalis*)

Wezels leven bij voorkeur in open, droge natuur- en cultuurlandschap (Rd) maar verder in veel verschillende biotopen (zoals bossen, duinen, wei- en akkerland. Meestal in droger gebied dan de hermelijn. Echter overal waar woelmuizen ontbreken, ontbreekt ook de wezel.

Ze zoeken graag dekking op, bijvoorbeeld bij bosschages, houtstapels of heggen. Ook bewonen ze vaak oude holen van muizen, ratten en konijnen die bekleed wordt met veren of haren van prooidieren. Goede schuilmogelijkheden en de aanwezigheid van voldoende geschikt voedsel zijn de enige eisen die de wezel aan zijn omgeving stelt. Het plangebied bestaat uit grasland en sloten. Derhalve kan gezegd worden dat de locatie geen geschikte biotoop is.

OVERIGE GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN:

Eekhoorn (*Sciurus vulgaris*)

Het verspreidingsgebied van de eekhoorn strekt zich uit over heel Europa en Noord-Azië. Ze leven tot op een hoogte van 2000 meter. De eekhoorn komt in grote delen van Nederland voor; vooral in Drenthe, Overijssel, Utrecht, Gelderland, Noord-Brabant en Limburg. Eekhoorns komen voor in loofbos, naaldbos of gemengd bos maar ook in tuinen, parken en houtwallen in de buurt van bos. Mits er voldoende voedsel beschikbaar is komen ze ook voor in bebouwd gebied. Hun voorkeur gaat uit naar ouder bos (naaldbomen ouder dan 20 jaar en loofbomen ouder dan 40-80 jaar) omdat daar meer voedsel en nestgelegenheid is. Omdat er geen bomen in het plangebied aanwezig zijn, noch in de directe omgeving, is het plangebied ongeschikt als leefomgeving van de eekhoorn.

VLEERMUIZEN:

Vleermuizen kennen verschillende soorten gebiedsfuncties (wijze waarop het plangebied gebruikt kan worden). Het gebiedsgebruik van een vleermuis(soort) wordt daarbij onderverdeeld in verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden. Het veldwerk bestond uit het, ter plaatse, inschatten of er potentiële verblijfplaatsen (zoals hollen, scheuren in oksel van takken, losse boombast, etc.) aanwezig zijn, of er mogelijkheden zijn voor de aanwezigheid van vliegroutes (zoals ononderbroken lijnvormige elementen) en of er mogelijk foerageergebieden (zoals beplantingen) zijn. Gelet op het feit dat het plangebied slechts graslanden en sloten behelst, kunnen op voorhand vleermuizenverblijven uitgesloten worden.

Het plangebied bestaat uit weilanden met voornamelijk raaigrassen. Deze kennen een zeer lage dichtheid qua insecten en zijn derhalve geen onderdeel van een essentieel foerageergebied van vleermuizen. De sloten kunnen wel onderdeel zijn van foerageergebied van vleermuizen. Daar deze in het project behouden blijven (er zal sprake zijn van het omleggen van de sloten) zal er geen essentieel foerageergebied verloren gaan.

De sloten zijn én onderdeel van foerageergelegenheid én tegelijkertijd daardoor een vliegroute voor vleermuizen. Daar de sloten slechts verlegd worden en de nieuwe sloten eerst aangelegd worden eer de oude sloten gedempt worden, zal er geen sprake zijn van verlies van foerageergebied en/of vliegroutes.

Conclusie en aanbevelingen

MARTERACHTIGEN:

Het plangebied is ongeschikt als leefomgeving van kleine marterachtigen.

OVERIGE GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN:

Ook voor de eekhoorn geldt dat het plangebied ongeschikt leefgebied is.

VLEERMUIZEN:

Voor de vleermuizen geldt dat er geen vleermuisverblijven aanwezig zijn en geen vliegroutes en/of foerageergebied verdwijnen door de ingreep.

Er is geen vervolgonderzoek noodzakelijk. Er kan volstaan worden met de algemene zorgplicht.

4.2 VOGELS

Jaarrond beschermde soorten

Het onderzoek naar vogels heeft zich gericht op de mogelijke aanwezigheid van nesten van vogels waarvan het nest jaarrond beschermd is.

Bureaustudie

Alvorens het onderzoek ter plaatse op te starten is er vooronderzoek gedaan om vast te stellen van welke soorten de aanwezigheid bekend is in de omgeving van het plangebied. Hierbij is gebruik gemaakt van verspreidingsatlassen en waarneming.nl.

Volgens de Quickscanhulp komen de volgende soorten voor op korte afstand van het plangebied:

- Boomvalk
- Buizerd
- Gierzwaluw
- Grote gele kwikstaart
- Havik
- Huismus
- Kerkuil
- Ooievaar
- Ransuil
- Roek
- Sperwer
- Slechtvalk
- Steenuil
- Wespandief

Veldwerk

Het veldwerk bestond uit het, ter plaatse, inschatten of er potentiële nestplaatsen van vogels, waarvan het nest jaarrond beschermd is, in het plangebied aanwezig zijn. Gelet op het feit dat het plangebied bestaat uit weilanden en sloten, vallen alle boom- en gebouwbewonende soorten af. De grote gele kwikstaart heeft snelstromende waterlopen nodig. Deze zijn in het plangebied niet aanwezig.

Conclusie en aanbevelingen

Er zijn geen mogelijkheden voor nesten van soorten met een jaarrond beschermde status aanwezig.

Er is geen vervolgonderzoek noodzakelijk. Er kan volstaan worden met de algemene zorgplicht.

4.3 VAATPLANTEN

Bureaustudie

Alvorens het onderzoek ter plaatse op te starten is er vooronderzoek gedaan om vast te stellen van welke soorten de aanwezigheid bekend is in de omgeving van het plangebied. Hierbij is gebruik gemaakt van verspreidingsatlassen en waarneming.nl. Volgens de Quicksanhulp komen de volgende soorten voor op korte afstand van het plangebied:

- Dreps
- Knolspirea
- Drijvende waterweegbree

Veldwerk

Onder de Wnb beschermde planten komen voornamelijk voor in voedselarme biotopen met specifieke standplaatscondities. Dit soort locaties worden voornamelijk gevonden in de duingebieden langs de Noordzeekust en in de provincie Limburg. Op basis van de ligging en de aard van de locatie (wegberm in stedelijk gebied) is het onwaarschijnlijk dat er binnen het plangebied beschermde vaatplantsoorten voorkomen. Het veldwerk bestond uit het, ter plaatse, inschatten of er potentiële groeiplaatsen voor beschermde flora in het plangebied aanwezig zijn. Geen van de beschermde soorten is aangetroffen, noch geschikt biotoop dat bewijs zou geven dat deze soort(en) er aanwezig zouden kunnen zijn.

Dreps (*Bromus secalinus*)

Dreps kan in principe in allerlei soorten akkers voorkomen, maar heeft een duidelijke voorkeur voor granen. Ze groeit in Nederland in winterrogge-, tarwe- en gerstakkers op vochtige löss, leem en zandige klei. Vooral in natte jaren kan de soort veel voorkomen.

Knolspirea (*Filipendula vulgaris*)

Deze plant komt in bijna geheel Europa voor in weiden en bossen, vooral op kalkgrond. Kan slecht tegen bemeste grond en sterke bewerking van de gronden.

Drijvende waterweegbree (*Luronium natans*)

Drijvende waterweegbree is een plant van helder, voedselarm tot matig voedselrijk (fosfaatarm), zwak zuur water. Ze komt voor in laaglandbeken, vennen, kanalen en poelen. Het is een vrij zeldzame soort met een uitgebreide verspreiding in de hoge delen van Nederland. Het bolwerk ligt in Noord-Brabant.

Conclusie en aanbevelingen

Er worden geen beschermde plantensoorten verwacht binnen het plangebied zelf.

Er is geen vervolgonderzoek noodzakelijk. Er kan volstaan worden met de algemene zorgplicht.

4.4 REPTIELEN

Bureaustudie

De meeste reptielen houden zich voornamelijk op in geleidelijke overgangssituaties tussen natuurlijke biotopen in bos-, heide- en veengebieden.

Alvorens het onderzoek ter plaatse op te starten is er vooronderzoek gedaan om vast te stellen van welke soorten de aanwezigheid bekend is in de omgeving van het plangebied. Hierbij is gebruik gemaakt van verspreidingsatlassen en waarneming.nl.

Volgens de Quickscanhulp komen de volgende soorten voor op korte afstand van het plangebied:

- Hazelworm
- Levendbarende hagedis

Veldwerk

In het terrein is gekeken naar de geschiktheid van de biotoop voor beschermde reptielen. Hier is geen sprake van.

Hazelworm (*Anguis fragilis*)

De hazelworm heeft een voorkeur voor enigszins vochtige, met dichte vegetatie bedekte gebieden. De soort komt voor in open bossen, bosranden, heide, houtwallen, struwelen, spoor- en wegbermen, kalkgraslanden, vestingwerken, steenhopen, ruderaal plaatsen en tuinen. De meeste waarnemingen komen uit bos- en heideterreinen.

Levendbarende hagedis (*Zootoca vivipara*)

Heide en hoogveen vormen de voorkeurshabitat. De soort komt ook voor in open bossen en ruige graslanden, in bermen van (spoor)wegen en in een beperkt deel van de duinen. De levendbarende hagedis is een vochtminnende soort die in de genoemde landschapstypen veel wordt aangetroffen op oevers en vochtige terreindelen. Er zijn ook enkele waarnemingen bekend uit laagveen.

Conclusie en aanbevelingen

Aangezien er geen geschikt biotoop aanwezig is kan volstaan worden met de algemene zorgplicht.

4.5 AMFIBIEËN

Bureaustudie

In de Quickscanhulp worden alle soorten uit categorie 2 benoemd, dus ook de soorten waarvoor door de provincie Noord-Brabant vrijstelling is verleend. Deze soorten waarvoor vrijstelling is verleend betreffen onder andere de bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander. De volgende soorten, welke voorkomen op een afstand van 0 tot 1 km van het plangebied, waarvoor geen vrijstelling is verleend, zijn volgens de quickscanhulp in de nabijheid:

- Alpenwatersalamander
- Heikikker
- Kamsalamander
- Poelkikker
- Vinpootsalamander

Veldwerk

In het terrein is gekeken naar de geschiktheid van de biotoop.

Alpenwatersalamander (*Ichthyosaura alpestris*)

Alpenwatersalamanders hebben een natuurlijk biotoop nodig; bos, parkachtig landschap en een voortplantingswater binnen een straal van enkele honderden meters.

Heikikker (*Rana arvalis*)

De heikikker heeft een zeer duidelijke voorkeur voor de landschapstypen heide, hoogveen, laagveen en halfnatuurlijk grasland. Ook wordt de soort gemeld uit bos en struweel, een belangrijke habitat voor de populaties uit de Vijfheerenlanden en het Kromme Rijngebied. De heikikker is duidelijk een cultuurvliesende soort die nauwelijks wordt aangetroffen in te intensief gebruikt agrarisch landschap, rond infrastructuur en bebouwing.

Kamsalamander (*Triturus cristatus*)

Het landschap waarin de kamsalamander wordt aangetroffen is bosrijk, bevat houtwallen of struweel en wordt vaak gekenmerkt door kleinschaligheid in de directe omgeving van het voortplantingswater. Kamsalamanders komen zelden in akkerbouwgebieden voor. Ze komen relatief veel voor langs de grote rivieren, in beekdalen en op landgoederen. Kamsalamanders komen voor in een verscheidenheid aan typen visvrije wateren.

Poelkikker (*Pelophylax lessonae*)

Poelkikkers zijn typische waterkikkers. (kennisdocument poelkikker, versie 1.0, juli 2017). Poelkikkers zijn typische waterkikkers. (kennisdocument poelkikker, versie 1.0, juli 2017) De poelkikker is een zon- en warmteminnende soort met een voorkeur voor onbeschaduwde wateren. De oeverzone moet bij

voorkeur goed begroeid zijn. Het is een kritische soort, die houdt van voedselarm en schoon water. Hij heeft een voorkeur voor zwak zure, stilstaande wateren in bos- en heidegebieden op de hogere zandgronden. Hij komt voor in vennen, poelen en watergangen in hoogveengebieden en in de uiterwaarden.

Vinpootsalamander (*Lissotriton helveticus*)

Vinpootsalamanders worden in Nederland in twee landschapstypen aangetroffen: de heidegebieden op de hogere zandgronden en het heuvellandschap van Zuid-Limburg. Als voortplantingswater wordt hier met name gebruik gemaakt van zwakzure, permanente vennen, plassen en bospoelen. In het heuvellandschap planten vinpootsalamanders zich voort in bronpoeltjes, bospoelen, drinkpoelen en kleine, zwakstromende beekjes.

Conclusie en aanbevelingen

Het gebied is mogelijk geschikt als leefomgeving voor de hiervoor genoemde beschermde salamanders. De hei- en poelkikker hebben een ander type biotoop dan dat aanwezig is. Aangezien er geschikt biotoop aanwezig is dient er vervolgonderzoek naar de aanwezigheid van beschermde amfibieën plaats te vinden.

4.6 VISSEN

Bureaustudie

Volgens de Quickscanhulp komt er een soort voor op korte afstand van het plangebied:

- Grote modderkruiper

Veldwerk

In het terrein is gekeken naar de geschiktheid van de biotoop.

Grote modderkruiper (*Misgurnus fossilis*)

De grote modderkruiper leeft in wateren met een dikke modderlaag. Het is een rivierbegeleidende soort die waarschijnlijk bij hoge waterstanden poelen kan bereiken waar hij langere tijd kan overleven na het opdrogen van de poel. Hij komt ook wel in hoogveenmoerassen voor. De grote modderkruiper is een bodembewoner die in staat is in zuurstofarm water te overleven. De vis komt voor in grote en kleine plassen en meren, sloten, kleine rivieren, beken en moerassen. Vermesting van het water zou voor deze vissoort niet zo ernstig zijn.

Conclusie en aanbevelingen

Het gebied is mogelijk geschikt als leefomgeving voor de hiervoor genoemde beschermde grote modderkruiper. Aangezien er geschikt biotoop aanwezig is dient er vervolgonderzoek aan de aanwezigheid van beschermde grote modderkruiper plaats te vinden.

4.7 INSECTEN

Bureaustudie

Conform de Quickscanhulp komt er een beschermde insectensoort (bosbeekjuffer) voor op een afstand van 1 tot 5 km van het plangebied. Uit de verdere literatuurstudie is het niet aannemelijk gebleken dat er in het plangebied beschermde ongewervelden voorkomen. Volgens de Quickscanhulp komen de volgende soorten voor op korte afstand van het plangebied:

- Bosbeekjuffer
- Gevlekte witsnuitlibel
- Grote vos
- Grote weerschijnvlinder
- Kleine ijsvogelvlinder
- teunisbloempijlstaartvlinder

Veldwerk

In het terrein is gekeken naar de geschiktheid van de biotoop.

Bosbeekjuffer (*Calopteryx virgo*)

De Bosbeekjuffer komt voor langs beschaduwde, koude en zuurstofrijke beken. De soort is kritisch ten aanzien van de waterkwaliteit en de morfologie van de beek. Belangrijke factoren zijn de diversiteit van de omgeving van de beek en natuurlijke fysische processen als erosie en sedimentatie. Het omringende landschap is vaak gevarieerd, met bosjes, hooilanden, struwelen, houtwallen en ruigten. Geschikt biotoop is dus niet aanwezig.

Grote vos (*Nymphalis polychloros*)

Het biotoop bestaat uit vochtige, open bossen, bosranden, boomgaarden en andere plekken met grote vrijstaande bomen.

Grote weerschijnvlinder (*Apatura iris*)

De grote weerschijnvlinder vliegt in het genoemde habitat vooral op open plaatsen, bij bospaden, bosranden of daar waar beekjes het bos doorsnijden. Op de vliegplaatsen groeien wilgen op beschutte plaatsen in de halfschaduw en staan enkele grotere, markante bomen. Oudere, vochtige loofbossen, wilgenbroekbossen of groepen samenhangende bosjes in beekdalen.

Kleine ijsvogelvlinder (*Limenitis camilla*)

Geschikte waardplanten groeien doorgaans in de halfschaduw. De vlinder vliegt in de halfschaduw op open plekken, bredere bospaden en langs bosranden. Gevarieerde, vochtige gemengde bossen of loofbossen, zoals elzenbroekbos.

Teunisbloempijlstaartvlinder (*Prosperinus prosperina*)

Open plekken in vochtige bossen, bosranden en warme open plaatsen.

Conclusie en aanbevelingen

Het gebied is ongeschikt als leefomgeving voor de hiervoor genoemde beschermde soorten.

Aangezien er geen geschikt biotoop aanwezig is kan volstaan worden met de algemene zorgplicht.

5. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

5.1 POTENTIES

Het plangebied bestaat uit een tweetal sloten en een weiland.

5.2 MOGELIJKE EFFECTEN

Het plangebied bleek na inspectie geschikt te zijn als leefomgeving voor:

- Alpenwatersalamander
- Kamsalamander
- Vinpootsalamander
- Grote modderkruiper

Er zal nader onderzoek noodzakelijk zijn naar de aanwezigheid van deze soorten. Indien ze aanwezig zijn zal bepaald moeten worden wat het te verwachten negatieve effect is op de gezonde staat van instandhouding van deze soorten.

Voor alle overige hiervoor genoemde beschermde soorten geldt dat er geen geschikt biotoop aanwezig is. Ook soorten die niet uit het NDFF of soortenatlassen voorkomen worden hier, door gebrek aan geschikt biotoop, niet verwacht.

5.3 VERVOLGTRAJECT

Op basis van het uitgevoerde onderzoek wordt geconcludeerd dat er mogelijk negatieve effecten op essentiële gebruiksfuncties van het leefgebied van beschermde flora en/of fauna door de geplande werkzaamheden aan de orde zijn. Er is een mogelijkheid dat zich in de sloten van het plangebied de volgende beschermde soorten bevinden: kam-, vinpoot- en/of Alpenwatersalamanders en grote modderkruiper. Deze sloten zouden deel kunnen uitmaken van het biotoop van genoemde soorten. De functionaliteit van het plangebied, zoals omschreven in onderstaande hoofdstukken, kan worden aangetast bij doorgang van de werkzaamheden.

De algemene zorgplicht, als beschreven in de Wet natuurbescherming, Wnb art. 1.11, dient te allen tijde in acht genomen te worden. Of het nu wel of niet om beschermde soorten gaat en of er nu wel of geen ontheffing nodig is of vrijstelling geldt. De zorgplicht houdt in dat eenieder die kan vermoeden dat er een negatief effect op soorten (en individuen) is, maatregelen neemt om deze effecten te voorkomen of te minimaliseren.

GERAADPLEEGDE BRONNEN

- * Bronnen waarnaar in de rapportage niet specifiek is verwezen
- * Twisk et al, KNNV uitgeverij; veldgids Europese zoogdieren
- * Stumpel et al, KNNV uitgeverij; veldgids amfibieën en reptielen
- * Hartman et al, Tirion uitgeverij, Zoetwatervissen van Europa
- * Bellman et al, ANWB uitgeverij, ANWB insectengids
- * Svensson et al, ANWB uitgeverij, ANWB vogelgids
- * *Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdierversamenwerking en Gegevensautoriteit Natuur, Vleermuisprotocol 2017.*
- * www.gegevensautoriteitnatuur.nl en www.netwerkgroenebureaus.nl.
- * www.vleermuis.net. Het netwerk voor informatie over vleermuizen in Nederland. Vleermuiswerkgroep Nederland (VLEN) van de Zoogdierversamenwerking VZZ, Arnhem.
- * *Floron, 2011*. Atlas van de Nederlandse flora, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- * <http://www.verspreidingsatlas.nl>
- * www.waarneming.nl

BIJLAGE 2 QUICKSCANHULP

soort	groep	afstand
Alpenwatersalamander	Amfibieën	0 - 1 km
Bastaardkikker	Amfibieën	1 - 5 km
Heikikker	Amfibieën	1 - 5 km
Kamsalamander	Amfibieën	0 - 1 km
Poelkikker	Amfibieën	1 - 5 km
Vinpootsalamander	Amfibieën	1 - 5 km
Grote vos	Dagvlinders	1 - 5 km
Grote weerschijnvlinder	Dagvlinders	5 - 10 km
Kleine ijsvogelvlinder	Dagvlinders	5 - 10 km
Bosbeekjuffer	Libellen	1 - 5 km
Gevlekte witsnuitlibel	Libellen	5 - 10 km
Teunisbloempijlstaart	Nachtvlinders	5 - 10 km
Hazelworm	Reptielen	1 - 5 km
Levendbarende hagedis	Reptielen	1 - 5 km
Drijvende waterweegbree	Vaatplanten	1 - 5 km
Knolspirea	Vaatplanten	1 - 5 km
Boomvalk	Vogels	0 - 1 km
Buizerd	Vogels	0 - 1 km
Gierzwaluw	Vogels	0 - 1 km
Grote Gele Kwikstaart	Vogels	1 - 5 km
Havik	Vogels	0 - 1 km
Huismus	Vogels	0 - 1 km
Kerkuil	Vogels	1 - 5 km
Ooievaar	Vogels	0 - 1 km
Ransuil	Vogels	1 - 5 km
Roek	Vogels	0 - 1 km
Slechtvalk	Vogels	0 - 1 km
Sperwer	Vogels	0 - 1 km
Steenuil	Vogels	0 - 1 km
Wespendief	Vogels	0 - 1 km
Baardvleermuis	Zoogdieren	5 - 10 km
Bever	Zoogdieren	5 - 10 km
Boommarter	Zoogdieren	1 - 5 km
Bosvleermuis	Zoogdieren	5 - 10 km
Bunzing	Zoogdieren	1 - 5 km
Damhert	Zoogdieren	5 - 10 km
Dwergmuis	Zoogdieren	1 - 5 km
Dwergspitsmuis	Zoogdieren	1 - 5 km
Eekhoorn	Zoogdieren	0 - 1 km
Egel	Zoogdieren	0 - 1 km
Franjestaart	Zoogdieren	5 - 10 km
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	1 - 5 km
Gewone grootoorvleermuis	Zoogdieren	1 - 5 km
Gewone/Grijze grootoorvleermuis	Zoogdieren	1 - 5 km
Gewone/Kleine/Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	5 - 10 km
Hermelijn	Zoogdieren	5 - 10 km
Huisspitsmuis	Zoogdieren	1 - 5 km
Kleine dwergvleermuis	Zoogdieren	5 - 10 km
Laatvlieger	Zoogdieren	1 - 5 km
Meervleermuis	Zoogdieren	5 - 10 km

soort	groep	afstand
Rosse / Bosvleermuis	Zoogdieren	5 - 10 km
Rosse vleermuis	Zoogdieren	1 - 5 km
Rosse woelmuis	Zoogdieren	0 - 1 km
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	1 - 5 km
Steenmarter	Zoogdieren	1 - 5 km
Veldmuis	Zoogdieren	1 - 5 km
Watervleermuis	Zoogdieren	5 - 10 km
Wezel	Zoogdieren	1 - 5 km
Wild zwijn	Zoogdieren	5 - 10 km

BIJLAGE 2 FOTOWEERGAVE

